

Problem med beredningen av bygglagen: **Vi kritiserar beredningsprocessen**

Ställningstagande
Nylands förbund och planläggare
från Nylands kommuner 8/2022

Betydande fel har begåtts med författningsprocessen

Hörandeprocessen har varit otillräcklig med tanke på innehåll, tidtabell och material. Hörandeprocessen uppfyller inte statsrådets anvisningar för lagberedningen eller målsättningarna för hörande.

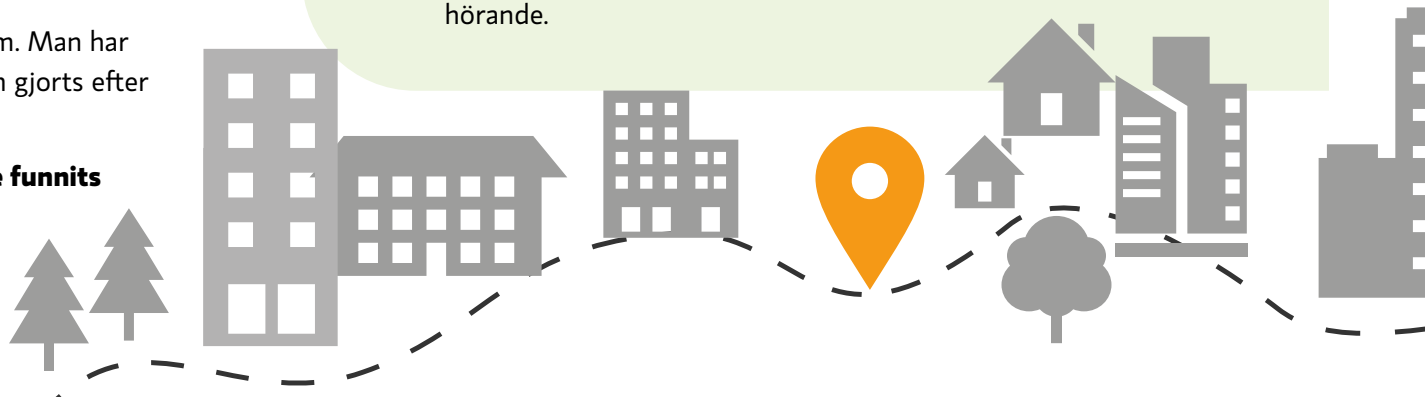
- Man har inte alls ordnat ett egentligt hörande i fråga om den bygglag som separerats från reformen av plan- och bygglagen. På våren 2022 hölls en remissbehandling med en för snabb tidtabell, och den erbjöd inte genuina möjligheter att delta.
- Beredningen uppfyller inte språkkraven för författningsberedningen. På våren 2022 fanns materialet inte tillgängligt på svenska eller samiska.
- Man har inte gjort tillräckliga konsekvensbedömningar för att säkerställa att denna helhet som indelas i flera lagar är fungerande. Många förordningar som är viktiga med tanke på helheten saknas helt.
- Utlåtanden från rådet för bedömning av lagstiftningen eller rådet för bedömning av kommunal ekonomi och kommunalförvaltning har inte funnits till förfogande före lagens remissbehandling.
- Lagutkasterna har inte funnits tillgängliga i sin slutliga form. Man har inte informerat om eventuella ändringar i bygglagen som gjorts efter vårens remissbehandling.

Det har misslyckats med växelverkan, och det har inte funnits någon genuin möjlighet att ge respons på lagreformen.

Vi kräver att man ska ta time out i reformen av lagstiftningen om områdesanvändning och byggande!

- Att bygglagen framskrider som en separat process ska avbrytas.
- Att planläggningen och byggandet behandlas i olika lagar kommer att försämra den helhet som styrningen av dessa områden bildar.
- De delar som anknyter till markanvändningen ska bevaras som en del av områdesanvändningshelheten, och de ska inte flyttas till en del av bygglagen. Den nuvarande markanvändnings- och bygglagen ska utgöra grunden för reformen.
- Beredningen har nu skett i all hast, och helheten är trasig och bristfällig. Principerna för en god lagberedning uppfylls inte. I fortsättningen förutsätter vi en färdigare helhet med omfattande konsekvensbedömningar och utkast till förordningar.
- Man ska se till att helheten blir fungerande och ordna höranden så att det finns en genuin möjlighet att ge respons. Lagen om områdesanvändning får inte framskrida i sin nuvarande form utan hörande.

Problem med innehållet i bygglagen I: **Bebyggelsestrukturen splittras mer**

Ställningstagande
Nylands förbund och planläggare
från Nylands kommuner 8/2022

Splittringen av bebyggelsestrukturen ökar när verktygen att bromsa glesbebyggelsen försämras.

- Lagen är skadlig med tanke på den kommunala ekonomin och den sociala hållbarheten. En lindrigare reglering av glesbebyggelse försämrar kommunernas möjligheter att förutse behovet av att utveckla servicenätet och kan öka kostnaderna för att ordna lagstadgad service.
- I fortsättningen ska man bevilja tillstånd för glesbebyggelse på lättare grunder än i dag. Tillstånd ska till exempel beviljas om det redan finns glesbebyggelse i området – i fortsättningen är den skedda oönskade utvecklingen alltså en grund för att förstärka den skadliga utvecklingen.
- Lagen motarbetar de hållbarhetsmål som ställts för reformen i regeringsprogrammet. En lindrigare reglering av glesbebyggelse försämrar kommunernas möjligheter att utveckla sin bebyggelsestruktur på ett hållbart sätt med tanke på bekämpning av klimatförändringen och naturförlust.

Vi motsätter oss att verktygen för att på ett kontrollerat sätt utveckla miljön försämras.

- Man får inte försvaga betydelsen av planläggningen när det gäller kommunal styrning av markanvändning. Man ska inte göra lagändringar som gäller områden i behov av planering.
- Tillstånds- och styrningsärenden i fråga om glesbebyggelse får inte separeras från den övriga styrningen av områdesanvändningen och flyttas till en del av bygglagen.
- Glesbebyggelse ska också i fortsättningen bevaras som en del av områdesanvändningshelheten och styras av en och samma lag.

Problem med innehållet i bygglagen II: Finland – Vilda västern för små stugor?

Ställningstagande
Nylands förbund och planläggare
från Nylands kommuner 8/2022

I fortsättningen får man bygga en byggnad på mindre än 30 m² utan bygglov. Man ska dock följa gällande planer och andra bestämmelser. Varför vill man genom efterhandstillsyn, rättelse av fel och rivning av byggnader ersätta möjligheten att i förväg säkerställa att de byggnader som byggs uppfyller kraven?

Nackdelar:

- Ökar olovligt fritidsbyggande i områden som inte är avsedda för detta ändamål (bl.a. stränder, kulturmiljöer, naturområden) – även på mark som ägs av andra.
- Ökar splittringen av miljön, försvårar uppnåendet av de målsättningar i regeringsprogrammet som betonar hållbarhet och försämrar möjligheterna att på ett kontrollerat sätt utveckla områden.
- Ökar behovet av efterhandstillsyn; kommunernas begränsade personalresurser ska bindas till en otacksam efterhandstillsyn.
- Ökar tvister, konflikter mellan grannar och medför rivnings- och ändringskostnader om byggnaden inte uppfyller förutsättningar för placering av byggnaden eller tekniska krav. Tvisterna belastar också rättsväsendet i onödan.
- Innefattar betydande risker med tanke på byggnaders säkerhet, till exempel brandsäkerhet.
- Försvårar uppföljningen av den använda bygggrätten, trasslar till skattemyndighetens och kommunens register över fastigheter. Man går miste om skatteinkomster och kommunernas tillståndsinkomster.

Vi kräver att kommunerna också i fortsättningen ska hålla i trådarna!

- Man ska bevara kommunernas makt över att i kommunens byggnadsordning fastställa när tillstånd krävs. Kommunerna ska ha förutsättningar för att på ett kontrollerat sätt utveckla områdesanvändningen.
- Byggnadstillsynens resurser ska användas för prognostisering och handledning, inte till arbetskrävande, till och med bråkiga eftertillsynsprocesser.
- Lagen får inte främja vilt byggande, orsaka konflikter och säkerhetsrisker eller försvaga den enhetliga karaktären av värdefulla helheter och uppnåendet av hållbarhetsmålen.

Man tänker lindra planerarens behörighetsvillkor.

Detta kan leda till en otrygg miljö av dålig kvalitet och öka kommunernas behov att använda sina resurser för att säkerställa och övervaka att kraven på byggande uppfylls.

Vi kräver att behörighetsvillkoren inte ska lindras. Man ska förutsätta att en planerare har arbetserfarenhet av planeringsuppgifter.

